

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

- การเลือกตัวอย่างประชากร
- การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกตัวอย่างประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่หก ปีการศึกษา 2525 ตามหลักสูตรประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนทดลอง กรุงเทพมหานคร

2. วิธีเลือกตัวอย่างประชากร

2.1 สำนักรายชื่อโรงเรียนทดลองกรุงเทพมหานคร และจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หกในแต่ละโรงเรียน พบว่า มีโรงเรียนทดลองทั้งหมด 13 โรงเรียน คือ โรงเรียนทดลอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร 10 โรงเรียน และโรงเรียนทดลอง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน 3 โรงเรียน จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หกทั้ง 13 โรงเรียน มี 2,892 คน

2.2 การสุ่มตัวอย่างประชากรโดยวิธีแยกประเภท (Stratified Random Sampling) ดำเนินการดังนี้

แยกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก แต่ละโรงเรียนออกเป็นเพศหญิงและเพศชาย แล้วจึงสุ่มโดยวิธีจับฉลาก จำนวนตัวอย่างประชากรที่สุ่ม คิดเป็นร้อยละ 15 ของจำนวนประชากรในแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 434 คน เป็นนักเรียนชาย 231 คน และนักเรียนหญิง 203 คน

ตารางที่ 1 รายชื่อโรงเรียนที่เลือกศึกษา และจำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียน

รายชื่อโรงเรียนทดลอง	จำนวนนักเรียน		รวม
	ชาย	หญิง	
1. ราชวินิต	28	18	46
2. วัดอมรินทราราม	24	20	44
3. อนุบาลสามเสน	12	14	26
4. วัดใหม่ทองลม	12	13	25
5. วัดเวทวันธรรมवास	31	29	60
6. วัดพลัมพลาชัย	26	18	44
7. วัดประยูรวงศาวาส	8	7	15
8. สายน้ำทิพย์	14	16	30
9. การวคาม	27	19	46
10. หงมหาเมฆ	15	15	30
11. สวนมัว	14	11	25
12. เรวดี	11	14	25
13. จารุวัฒนานุกูล	9	9	18
รวม	231 คน	203 คน	434 คน

หมายเหตุ รายชื่อ 1-10 เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

รายชื่อ 11-13 เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire)

ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนการสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเนื้อหาเพศศึกษาที่สอดแทรกอยู่ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จากหนังสือหลักสูตร คู่มือการสอน และแบบเรียน ของกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจ และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสนใจ เช่น เพศ อายุ การอบรมเลี้ยงดู สภาพเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว นักเรียน และลำดับการเกิด

1.3 ศึกษาโครงการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ตลอดจนความสนใจทางด้านเพศศึกษา จากหนังสือวารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาข้อมูลโดยการถามผู้เชี่ยวชาญทางด้านเพศศึกษาคด้วย

2. วิธีสร้างแบบสอบถาม

นำข้อมูลที่ได้จาก 1.1, 1.2, 1.3 มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับโรงเรียน เพศ อายุ และลำดับการเกิด

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู คำถามทั้งหมดมี 40 ข้อ

ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ อรนุช หลิมประเสริฐ¹ ซึ่งประกอบด้วยแบบ

¹ อรนุช หลิมประเสริฐ, "การศึกษาเปรียบเทียบเด็กในเมือง และชนบทเกี่ยวกับพัฒนาการของสังกะสีในเรื่อง การอนุรักษ์ความยาวและปริมาตรกับการอบรมเลี้ยงดู" (ปริญญาานิพนธ์ : การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520)

สอบถาม 2 ชุดคือ แบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมี 20 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 1-20 และแบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมี 20 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 21-40 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียน คำถามทั้งหมดมี 25 ข้อ ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ สุมาลี สังข์ศรี¹ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความสนใจทางด้านเพศศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความสนใจทางด้านเพศศึกษา คำถามทั้งหมดมี 70 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าตามแบบของ Likert เนื้อหาเพศศึกษาที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม จำแนกออกเป็น 8 หมวด โดยมีจำนวนข้อคำถามในแต่ละหมวดต่างกันตามรายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละหมวด ดังนี้

1. พันธุกรรม 7 ข้อ
2. ความเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศ 11 ข้อ
3. ชีวิตครอบครัว 7 ข้อ
4. การวางแผนชีวิต 8 ข้อ
5. การสืบพันธุ์ 4 ข้อ
6. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย 7 ข้อ
7. ปัญหาที่เกี่ยวข้องของเรื่องเพศ 5 ข้อ
8. กิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา 21 ข้อ

¹ สุมาลี สังข์ศรี, "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับสภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 6" (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520)

จากแบบสอบถามความสนใจทางค่านิยมศึกษา นักเรียนสนใจจะทราบเนื้อหาในหัวข้อ หรือคำตอบของข้อคำถามที่กำหนดให้ หรือไม่เพียงใด แล้วเลือกตอบ 1 ตัวเลือก จาก 6 ตัวเลือก คือ สนใจมากที่สุด สนใจมาก สนใจปานกลาง สนใจน้อย สนใจน้อยที่สุด ไม่สนใจเลย โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

สนใจมากที่สุด	5	คะแนน
สนใจมาก	4	คะแนน
สนใจปานกลาง	3	คะแนน
สนใจน้อย	2	คะแนน
สนใจน้อยที่สุด	1	คะแนน
ไม่สนใจ	0	คะแนน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด จะมีข้อคำถามปลายเปิดให้นักเรียนระบุหัวข้อคำถามเกี่ยวกับเพศศึกษาที่นักเรียนสนใจจะทราบเพิ่มเติม

3. การตรวจสอบเครื่องมือ

3.1 การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบว่าครอบคลุมเนื้อหาทางด้านเพศศึกษาหรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษาเพื่อนำไปใช้จริง

3.2 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ของโรงเรียนพญาไท จำนวน 70 คน เพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาความเที่ยงแบบสอบซ้ำ (Test-Retest Reliability) ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองทั้ง 2 ครั้งห่างกัน 2 สัปดาห์ นำคะแนนจากการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy})¹ ซึ่งได้ความเที่ยงชนิด

¹ ประคอง วรรณสุด, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ 6. (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 106.

สอบซ้ำ (r_{tt}) ของแบบสอบถามดังนี้

แบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดู มีความเที่ยง 0.85

แบบสอบถามสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียน มีความเที่ยง 0.76

แบบสอบถามความสนใจทางค่านิยมศึกษา มีความเที่ยง 0.86

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงหลังการทดลองใช้ ไปใช้กับตัวอย่างประชากร
ที่เลือกศึกษา จำนวน 434 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 13
โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ไปมอบแก่ผู้อำนวยการโรงเรียน
ทั้ง 13 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้บริหารในการเก็บข้อมูล และนัดหมาย
วัน และเวลาที่จะเก็บข้อมูลต่อไป

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้นักเรียนด้วยตนเอง โดยชี้แจงให้นักเรียน
ทราบถึงวิธีการตอบแบบสอบถาม ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 1-1½ ชั่วโมง
การเก็บข้อมูลครั้งนี้ ระยะเวลาประมาณ 4 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

1. แบบสอบถามส่วนที่ 1 ค่าเนิ่นการดังนี้

1.1 หาการอยละของผู้ตอบ ตามตัวแปร ดังนี้

เพศชาย กับ เพศหญิง

อายุ 10-12 ปี กับอายุ 13-15 ปี

บุตรคนโต บุตรคนกลาง และบุตรคนสุดท้อง

1.2 ตรวจสอบแบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดูทั้ง 2 แบบคือ แบบประชา-
ธิปไตย กับแบบเข้มงวดกวดขัน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน
ไม่มีเลย	0	คะแนน

สำหรับเกณฑ์การตัดสินว่า เด็กรับรู้วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เป็นไปในแบบใดนั้น พิจารณาจากคะแนนที่เด็กตอบแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 แบบโดยมีเกณฑ์ว่า เด็กได้คะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบใด มากกว่าคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบหนึ่งตั้งแต่ 5 คะแนนขึ้นไป ถือว่าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น เช่น เด็กคนหนึ่งได้คะแนนแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย 43 คะแนน และได้คะแนนแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน 50 คะแนน ก็ถือว่าเด็กคนนั้นมีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

เมื่อแยกผู้ตอบได้ตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 แบบแล้ว หาการอยละของผู้ตอบตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู

1.3 ตรวจสอบแบบสอบถามสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียนที่มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นรายข้อ ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน
ไม่มีเลย	0	คะแนน

สำหรับเกณฑ์การตัดสินว่าเด็กคนใดมีสภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัวนักเรียน สูงหรือต่ำนั้น โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยที่ได้ ถ้าได้คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.00 ขึ้นไป ถือว่า มีสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ถ้าได้คะแนนเฉลี่ยระดับ 2.00 ลงมา ถือว่าสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

เมื่อแยกผู้ตอบไคตามสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียน ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ สูงกับต่ำ แล้วหาค่าร้อยละของผู้ตอบตามสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัวนักเรียน

2. แบบสอบถามส่วนที่ 2 คำเนิการดังนี้

2.1 หากค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ รายหมวด และรวมทุกหมวด เพื่อเรียงลำดับความสนใจทางด้านเพศศึกษา

ผู้วิจัยเสนอให้นำหนักความสนใจโดยเฉลี่ย ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 4.11 - 5.00	ถือว่าอยู่ในเกณฑ์สนใจมากที่สุด
3.31 - 4.10	ถือว่าอยู่ในเกณฑ์สนใจมาก
2.51 - 3.30	ถือว่าอยู่ในเกณฑ์สนใจปานกลาง
1.71 - 2.50	ถือว่าอยู่ในเกณฑ์สนใจน้อย
0.91 - 1.70	ถือว่าอยู่ในเกณฑ์สนใจน้อยที่สุด
0.00 - 0.90	ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ไม่สนใจ

2.2 ทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจทางด้านเพศศึกษา เป็นรายหมวด รวมทุกหมวด ตามตัวแปร ดังนี้

2.2.1 เพศชายกับเพศหญิง

2.2.2 อายุ 10-12 ปี กับ 13-15 ปี

2.2.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับแบบเข้มงวดกวดขัน

2.2.4 นักเรียนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวสูง กับนักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัวต่ำ

2.3 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ของคะแนนความสนใจ ทางด้านเพศศึกษา เป็นรายหมวดและรวมทุกหมวดของบุตรคนโต บุตรคนกลาง บุตรคนสุดท้อง

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ถ้าพบว่าคะแนนเฉลี่ยของบุตรคนโต บุตรคนกลาง บุตรคนสุดท้อง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ
ของเชฟเฟ (Scheffe' Test for All Possible Comparison)

2.4 นำค่าตามปลายเปิดที่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษาที่นักเรียนสนใจจะทราบเพิ่ม
เต็มมาจัดกลุ่มตามหมวด แล้วหาควรรอยละ

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, (ม.ป.ท.,
2524), หน้า 238.